

OVERSIKTSDOKUMENT FOLKEHELSE 2024

I det forrige oversiktsdokumentet for folkehelsen fra 2018, "Oversikt over helsetilstand og risikofaktorer", gis det en grundig og omfattende gjennomgang av parametere for folkehelse. I oversiktsdokumentet for 2024 har vi brukt de samme skriftlige kildene til informasjon, men har valgt å lage en mer kortfattet og lettlest oversikt for at det skal bli enklere for politikere og befolkningen for øvrig å sette seg inn i tematikken. Se vedlagte lenker for mer utdypende informasjon og statistikkgrunnlag.

De viktigste folkehelseutfordringene i Gran kommune

FHI fikk i 2019 i oppdrag fra HOD (helse- og omsorgsdepartementet) å utarbeide en [oversikt over de viktigste folkehelseutfordringene](#) i Norge i dag og fremover. Basert på sykdomsbyrdeanalyser fant FHI at risikofaktorer og årsaker til sykdom og for tidlig død i dag i Norge er tobakk, alkohol, usunt kosthold, inaktivitet, muskel- og skjelettlidelser, psykiske lidelser, selvmord, narkotika, ulykker og luftforurensning.

Årsaksforholdet til og konsekvensene av de folkehelseutfordringene vi ser i Gran er sammensatt. Det finnes ikke et enkelt svar på dette, og samme tendens ses i alle kommunene i Innlandet over tid.

De mest fremtredende områder med folkehelseutfordringer i Gran kommune, er:

- fysisk inaktivitet og overvekt
- psykiske helseutfordringer

Som faktagrunnlag har vi brukt statistikk fra FHI (folkehelseinstituttet) og SSB (Statistisk sentralbyrå). Vi har benyttet FHI sin årlige [folkehelseprofil og oppvekstprofil](#) for Gran kommune. Miljørettet helsevern IKS produserer hvert år en oversikt over aktuell statistikk fra SSB og FHI for Gran kommune som beskriver mange ulike forhold i befolkningen, som befolkningsvekst, arbeidsforhold, innvandring, sykdomsforekomst mm. Vi viser for øvrig til Gran kommunes egne kommentarer til folkehelseprofil. Disse to dokumentene finnes på Gran kommunes nettside under tema [folkehelse og kunnskapsgrunnlag](#).

De viktigste folkehelseressursene lokalt og regionalt

Folkehelsearbeid drives kontinuerlig både i kommunal regi, og i privat og frivillig regi. Dette er et felles ansvar, samtidig som det er hver enkelt innbyggers ansvar å ta vare på egen helse.

Kommunalt folkehelsearbeid er et viktig satsningsområde for helsedirektoratet, og i 2017 startet en 10årig satsning på kommunalt folkehelsearbeid. Gran kommune har ingen folkehelsekoordinator per i dag. Det er imidlertid nå etablert en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal jobbe videre med å systematisere folkehelsearbeidet i Gran kommune.